

WBO: onderzoek naar screening op prostaatkanker

Nr. 2018/21, Den Haag 27 november 2018

Samenvatting

Gezondheidsraad

De afdeling Public Health van het Erasmus MC wil een proefbevolkingsonderzoek uitvoeren waarbij met een PSA-test wordt gescreend op prostaatkanker. Voor dat onderzoek is op grond van de Wet op het bevolkingsonderzoek (WBO) een vergunning vereist. De Commissie Bevolkingsonderzoek van de Gezondheidsraad heeft de vergunningaanvraag getoetst aan de WBO en adviseert de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) om de vergunning niet te verlenen.

Vergunningaanvraag

De aanvragers willen een onderzoek uitvoeren waarbij mannen tussen de 55 en 59 jaar oud uit de regio Midden-West worden onderzocht op het gehalte PSA in het bloed. Afhankelijk van de uitkomst krijgen zij het advies voorlopig niet opnieuw een PSA test te doen of krijgen zij een verwijzing naar de uroloog. De onderzoekers willen vijf onderzoeksvragen beantwoorden die betrekking hebben op geïnformeerde keuze, de deelnamegraad, de samenwerking en logistiek,

het opvolgen van behandelingsbeleid en de mate van opportunistische screening.

Toetsing aan eisen WBO

Wetenschappelijke deugdelijkheid

De commissie vindt het onderzoek niet voldoende wetenschappelijk deugdelijk. De gekozen onderzoeksopzet of -methode zijn niet geschikt om de onderzoeksvragen te beantwoorden. Ook is de hypothese dat dit proefbevolkingsonderzoek de opportunistische screening zal verminderen, onvoldoende onderbouwd.

Nut-risicoverhouding

De commissie oordeelt dat het nut niet opweegt tegen het risico voor de deelnemers. Het nut is beperkt, terwijl de risico's van overdiagnose en overbehandeling en de psychische belasting aanzienlijk zijn.

Overeenstemming regels medisch handelen

De commissie oordeelt dat het onderzoek niet voldoet aan de regels voor medisch handelen, omdat de informatie aan de deelnemers onvolledig is en niet neutraal.

De Gezondheidsraad, ingesteld in 1902, is een adviesorgaan met als taak de regering en het parlement ‘voor te lichten over de stand der wetenschap ten aanzien van vraagstukken op het gebied van de volksgezondheid en het gezondheids(zorg)onderzoek’ (art. 22 Gezondheidswet).

De Gezondheidsraad ontvangt de meeste adviesvragen van de bewindslieden van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; Infrastructuur en Waterstaat; Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De raad kan ook op eigen initiatief adviezen uitbrengen, en ontwikkelingen of trends signaleren die van belang zijn voor het overheidsbeleid.

De adviezen van de Gezondheidsraad zijn openbaar en worden als regel opgesteld door multidisciplinaire commissies van – op persoonlijke titel benoemde – Nederlandse en soms buitenlandse deskundigen.

U kunt dit document downloaden van www.gezondheidsraad.nl.

Deze publicatie kan als volgt worden aangehaald:
Gezondheidsraad. WBO Onderzoek naar screening op prostaatkanker.
Den Haag: Gezondheidsraad, 2018; publicatienr. 2018/21.

Auteursrecht voorbehouden

